

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра педагогіки початкової освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____

“ _____ ” _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна практика

_____ (шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань _____ 01 «Освіта/Педагогіка» _____
(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальність _____ 013 «Початкова освіта» _____
(шифр і назва спеціальності)

Факультет _____ Педагогічний _____
(назва факультету)

Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма **Навчальна практика** для студентів 1 курсу за напрямом підготовки 013 «Початкова освіта», спеціальністю «Початкова освіта».

Робоча програма складена кандидатом педагогічних наук, доцентом кафедри педагогіки початкової освіти **Сливкою Л.В.**

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри педагогіки початкової освіти (протокол № 1 від 28 серпня 2019 р.)

Завідувач кафедри _____ **Оліяр М.П.**

Затверджено науково-методичною радою педагогічного факультету (протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Голова науково-методичної ради педагогічного факультету

_____ **Кондур О.С.**
прізвище, ініціали

Директор / Декан _____
підпис

Кондур О.С.
прізвище, ініціали

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	<i>Практична підготовка</i>	
	Спеціальність 013 Початкова освіта		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів –		1-й	1-й
Індивідуальні науково-дослідні завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 20	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		50 год.	50 год.
Індивідуальні завдання: _____ год.			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної практики (далі – Практика) є практичне вивчення методів дослідницької роботи, передбачених навчальною дисципліною «Основи природознавства і суспільствознавства».

Завдання:

- поглиблення і розширення знань і умінь студентів, отриманих впродовж вивчення теоретичного курсу, творче застосування цих знань і умінь на практиці;
- формування у студентів умінь проведення спостережень у природі, збір і обробка польового матеріалу;
- формування умінь проводити дослідження, дотичні природознавству;
- підготовка студентів до організації і проведення екскурсій у природу;
- формування навичок проведення позакласної роботи з природознавства і суспільствознавства;
- формування компетенцій щодо організації екологічних акцій; ознайомлення з формами організації природоохоронної діяльності;
- виховання патріотичних почуттів щодо народних традицій, у тому числі, природоохоронного спрямування.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

Сформованість наукового світогляду майбутнього вчителя початкової школи. Здатність застосовувати теоретичні знання та набуті вміння на практиці. Розширення уявлення студентів про природне середовище як цілісну матеріальну систему, компоненти якої знаходяться у постійному розвитку і взаємодії. Сформованість елементарних уявлень і понять про об'єкти і явища природи, їх взаємозв'язки у системі "жива-нежива природа", "природа-людина". Сформованість дослідницьких умінь і здатності спостерігати за об'єктами та явищами живої і неживої природи. Застосування на практиці набутого досвіду природоохоронної діяльності. Сформованість умінь застосовувати у професійній діяльності положення національного, європейського та міжнародного законодавства щодо забезпечення природоохоронної роботи. Засвоєння норм етичного, естетичного, морального ставлення людини до природи, розвиток ціннісних орієнтацій ставленні до природи. Здатність спілкуватися і співпрацювати. Турбота про якість навчання і

бажання досягти успіху. Реалізація особистісних цінностей як інтегрального елемента світосприйняття.

Програмні результати навчання:

Знання: нормативно-правової бази у галузі природознавства; основних фізико-географічних понять та сутності головних процесів, які відбуваються в географічній оболонці Землі; існуючих тісних взаємозв'язків між географічними об'єктами, процесами і явищами; правил поведінки у природі; приладів, за допомогою яких досліджують природу; головних особливостей царства Рослин, відомостей про будову, процеси життєдіяльності та різноманітність рослин, їх роль у природі та життя людини; про масштаб, його види, класифікацію карт за масштабом, способів зображення об'єктів та явищ на планах та картах, умовних позначень планів місцевості та фізико-географічних карт, способів використання географічних карт.

Вміння і навички: вміння *організовувати з учнями* навчально-виховну роботу з природознавства; вміння ставити цілі і формувати завдання науково-пізнавальної і природоохоронної діяльності; вміння проводити фенологічні спостереження в природі, виготовляти необхідний наочний дидактичний матеріал; вміння розпізнавати рослини своєї місцевості; вміння спостерігати за життям тварин у природі; вміння зображувати об'єкти та явища на планах і картах; вміння наводити приклади позитивного і негативного ставлення людини до природи; вміння пристосовуватися до нестандартних ситуацій; креативність; навички прийняття рішень; навички усного спілкування рідною мовою.

У результаті проведення Практики студенти повинні:

знати:

- мету і завдання навчальної практики, форми і методи її проведення;
- форми рельєфу району проведення практики;
- місцеві предмети для орієнтування;
- топографічні знаки;
- явища неживої природи і біоморфологічні ознаки рослин і тварин, за якими можна передбачити погоду;
- основні систематичні групи тварин, їхнє значення;
- місцеві джерела забруднення оточуючого середовища.

вміти:

- застосовувати знання, отримані впродовж проходження практики, при проведенні уроків та позакласної роботи з природознавства у початковій школі;
- проводити спостереження за явищами неживої природи, рослинами і тваринами, заносити ці спостереження у щоденники практики;

- описувати, систематизувати та аналізувати результати спостережень за рослинним світом; збирати та зберігати гербарні зразки, окремі частини й органи рослин;
- спостерігати за тваринами;
- проводити досліди, передбачені навчальною програмою з «Природознавства» в початковій школі.
- проводити вимірювальні роботи на місцевості, орієнтуватися за допомогою компаса та іншими способами;
- складати і читати простий план місцевості, користуватися масштабами;
- описувати спостереження за погодою;
- вести щоденники і складати звіти про практику;
- дотримуватися правил безпеки життєдіяльності під час практики;

Головна увага при проведенні Практики звертається на ті особливості живої і неживої природи, які вивчаються у шкільному курсі природознавства.

Практика проводиться згідно навчального плану підготовки бакалаврів денної форми навчання за спеціальністю «Початкова освіта» у весняний (квітень-травень) період без відриву від навчання в об'ємі 40 годин (10 робочих днів по 4 години).

Практика завершується захистом матеріалів, до яких входять:

- щоденник практики, в якому коротко описується щоденна діяльність впродовж практики, нотуються спостереження за погодою;
- індивідуальні та творчі завдання, виконані під час самостійної роботи впродовж Практики.

3. Програма навчальної практики

№ з/п	Тема і зміст практичної діяльності	Кількість годин	База практики
1	Орієнтування на місцевості і в часі. Способи орієнтування (за Сонцем, годинником Полярною зіркою, місцевими ознаками). Орієнтування за компасом. Визначення азимутів. Рух за азимутом по периметру	1-й день 4 год.	Меморіальний сквер

	ділянки. Нанесення контурів ділянки в масштабі на площину. Оформлення креслень згідно існуючих вимог.		
2	Орієнтування на місцевості і в часі. Визначення напрямків (за допомогою компаса), віддалей (за кроками, часом, видимими предметами, мірою стрічкою) і площ. Побудова плану ділянки місцевості в масштабі на площині.	2-й день 4 год.	Парк культури та відпочинку імені Т.Г.Шевченка
3	Екскурсія у Дендрологічний парк імені З.Ю.Павлика «Дружба». Екскурсія парком. Відвідування структурних локацій парку, ознайомлення з їхнім призначенням. Ознайомлення із представниками Царства Рослин, представлених на території Дендрологічного парку.	3-й день 4 год.	Дендрологічний парк імені З.Ю.Павлика «Дружба»
4	Збір ботанічних зразків. Опис та визначення зібраних ботанічних рослин.	4-й день 4 год.	Дендрологічний парк імені З.Ю.Павлика «Дружба»
5	Вивчення долини річки Бистриця-Надвірнянська. Опис долини річки. Ознайомлення із методами вимірювання швидкості течії річки. Визначення швидкості течії річки.	5-й день 4 год.	Долина Бистриці-Надвірнянської під мостом на вулиці Галицькій
6	Природнича екскурсія як форма організації навчального процесу у школі. Ознайомлення із правилами поведінки під час природничої екскурсії. Підбір екскурсійного спорядження та інвентаря. Спостереження за змінами у природі впродовж екскурсії. Принципи побудови маршруту природничої екскурсії. Ознайомлення із варіантами руху екскурсійної групи і етапами розробки маршруту. Розробка маршруту.	6-й день 4 год.	Околиці Івано-Франківська біля Бистриці Солотвинської
7	Відвідування Івано-Франківського Краєзнавчого Музею.	7-й день 4 год.	Івано-Франківський

	Ознайомлення із природою рідного краю. Знайомство із методами краєзнавчої роботи.		Краєзнавчий Музей
8	Досліди з природознавства. Проведення та опис дослідів дотичних природознавству.	8-й день 4 год.	Корпус Педагогічного факультету
9	Спостереження за погодою. Методи визначення фізичного стану повітря (температура, вітер, тиск, опади, вологість). Складання таблиці спостережень за погодою	9-й день 4 год.	Парк культури та відпочинку імені Т.Г.Шевченка
10	Екологічний (природоохоронний) рух у світі і в Україні. Проведення екологічних акцій.	10-й день 4 год.	Міське озеро

4. Самостійна робота:

№ з/п	Зміст	Кількість годин
1	Описати представників Царства Рослин. Зібрати ботанічні зразки (цілі рослини, окремі частини й органи рослин).	10
2	Описати значення певного Класу тварин (за вибором студента).	10
3	Опис проведеного дослідів, дотичного природознавству	5
4	Нанести контури ділянки місцевості в масштабі на площину. Оформити креслення згідно існуючих вимог. Побудувати план ділянки місцевості в масштабі на площині.	10
5	Розробити маршрут і скласти план природничої екскурсії.	10
6	Заповнення щоденника	5
	УСЬОГО	50

5. Документи та звітність за підсумками навчальної практики з природознавства та суспільствознавства

Практика завершується захистом матеріалів, до яких входять:

- щоденник практики, в якому коротко описується щоденна діяльність впродовж практики, нотуються спостереження за погодою;
- індивідуальні та творчі завдання, виконані під час самостійної роботи впродовж Практики (див. п. 4 робочої програми)

6. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота							Сума
Опис Представників Царства Рослин	Опис значення певного Класу тварин	Опис проведеного природничого досліджу	План ділянки місцевості	Щоденник практики	Екологічна акція	Активність і творчість	
15	10	10	10	20	15	20	100

При оцінюванні навчальної практики враховуються: бали за кожне із завдань, виконане під час самостійної роботи (оцінюються зміст матеріалів і якість оформлення), бали за ведення щоденника, а також – активність і творчість студента впродовж Практики.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Методичне забезпечення

1. Сав'юк Г.П., Сав'юк М.І. Природознавство. Землезнавство і краєзнавство: Навчально-методичний посібник для проведення лабораторних і практичних робіт. Івано-Франківськ. 2011. 70 с.
2. Сав'юк Г.П., Сав'юк Г.П. Курс лекцій з землезнавства і краєзнавства. Івано-Франківськ. 2012. 74с.
3. Багров М.В., Боков В.О., Черваньов І.Г. Землезнавство. К.: Либідь. 2000.
4. Гілецький Й.Р. Фізична географія України.: Підручник. 2000.
5. Галант Т.Г., Гуревич Е.М. Практические занятия по землеведению и краеведению. М.: Просвещение. 1988.
6. Геренчук К.Й., Боков В.А., Червенев И.Г. Общее землеведение. М.: Высшая школа.1984.
7. КоротунІ.М. Основи загального землезнавства. Рівне. 1999.
8. Кудло К.К. Лабораторне и практические занятия по землеведению и краеведению. Минск, 1984.
9. Олійник Я.Б., Федорищак Р.П., Шищенко П.Г. Загальне землезнавство. К.: Знання – Прес. 2007.
- 10.Визначник рослин Українських Карпат.К.: наук. Думка, 1987.
- 11.Ніколаєнко В.М. Екологічне виховання в ДНЗ. 2-6 років. Х.: Вид. група «Основа», 2010. 207с.
- 12.Плохій З.П. Ознайомлення з природою. Найпростіші досліди. *Палітра педагога*. 2001. № 3.